

2. Előterjesztés

A Német Önkormányzat Gara Képviselő-testületének
2021. szeptember 2. napján 17.00 órakor megtartandó közmeghallgatására

Tájékoztató a Német Önkormányzat Gara közreműködéséről a helyi nemzetiségi óvodai nevelésben és általános iskolai oktatásban

Előterjesztő: Heffner Hedvig elnök

Készítette: Heffner Hedvig elnök

Törvényességi ellenőrzést végezte: Hódosné dr. Süke Amália jegyző

Melléklet: 1. A Garai Nemzetiségi Általános Iskola beszámolója
2. A Garai Nemzetiségi Óvoda és Bölcsőde beszámolója

Tisztelt Képviselő-testület!

A Német Önkormányzat Képviselő-testülete a 2020/2021. tanévben is nagy hangsúlyt fektetett a helyi óvoda és iskola német nemzetiségi tagozatának támogatására. A koronavírus járvány miatti veszélyhelyzet a tanév nagyobb részében megtiltotta a gyülekezést, közösségi rendezvényeket, így ezek a terveink nem valósultak meg.

A legfőbb közös szervezésű események és külső részvételek az óvodával és iskolával:

2020.12.15-én közreműködtünk a Garai Nemzetiségi Általános Iskola német projektnapjának megszervezésében. A német karácsonyi hagyományok felelevenítéséhez szükséges kellékek, taneszközök megvásároltuk és a tanulókat szerény vendéglátásban részesítettük. A veszélyhelyzet miatt Képviselő-testületünk személyesen nem vehetett részt sem az óvodai, sem az iskolai német projektnapon.

2020.12.18-án Karácsonyi német projektnapot szerveztünk a garai óvodában, melynek kellékeit biztosítottuk az óvoda részére.

2021.06.17. Az elmúlt tanév végi eredményei alapján elismerésben részesítettünk a német nyelvből jó teljesítményt nyújtott garai tanulókat.

2021.07.05 – 2021.07.09. Közreműködtünk a Garai Nemzetiségi Általános Iskola ötnapos német és horvát nemzetiségi táborának megvalósításában, melynek keretében a tanulók a német és horvát nemzetiségekkel kapcsolatos feladatokat oldottak meg, hagyományokat elevenítettek fel és két vidéki tanulmányi kiránduláson vettek részt Mohácson a sokác-horvát és Geresdlakon a német nemzetiségi hagyományörző-történeti emlékek megtekintésére.

Köszönjük a Garai Nemzetiségi Általános Iskola és a Garai Nemzetiségi Óvoda és Bölcsőde 2021. évi együttműködését a garai német önkormányzattal.

Bízunk a további sikeres közös munkában a német nyelv és kultúra, a hagyományok megőrzése, fiatalabb generációknak való átadása érdekében.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslatot egyszerű többséggel elfogadni szíveskedjen.

HATÁROZATI JAVASLAT:

Német Önkormányzat Gara Képviselő-testületének

.../2021. (IX.2.) számú határozata

Tájékoztató a Német Önkormányzat Gara közreműködéséről a helyi nemzetiségi óvodai nevelésben és általános iskolai oktatásban

1. A Német Önkormányzat Gara Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) elfogadja a német nemzetiségi általános iskolai oktatás és óvodai nevelés 2020/2021. tanévi tevékenységeiről, együttműködéséről szóló tájékoztatót.
1. A Képviselő-testület továbbra is nagy hangsúlyt fektet a helyi óvoda és iskola német nemzetiségi tagozatának támogatására, a tanulók nyelvi táboroztatására és a rendezvényeken való szerepeltetésére vers-, prózamondás- és nemzetiségi tánc, ének, rajz keretében.

Határidő: folyamatos

Felelős: képviselő-testület

Gara, 2021. augusztus 24.

Heffner Hedvig
elnök

A német nemzetiségi nevelés a Garai Nemzetiségi Óvodában

Stábl Nóra

német nemzetiségi óvodapedagógus

Az óvoda fő profilja nemzetiségi nyelven folyó nevelés megvalósítása. Két csoportban kiemelt feladat a német nemzetiségi nyelv és kultúra, valamint a hagyományok ápolása, átöröklése. Ezek a feladatok az óvodai nevelés komplex részeként beleolvadnak mindennapokba.

A német csoportokban egy vagy két óvónő segítségével valósítjuk meg a német nyelven való nemzetiségi nevelést. A Delfin (kis-középső) csoport létszáma 18 fő. Óvodapedagógusai: Kubatovné Lévai Tímea, Kajtár Anikó, közvetlen nevelést segítő munkatársaik: Jankó Hajnalka, Mészáros Henrietta. A Méhecske (középső-nagy) csoport létszáma 19 fő. Óvodapedagógusai: Stábl Nóra, Czinege Györgyné, közvetlen nevelést segítő munkatársuk: Pataki Elvira. A gyermekek otthonról hozott kultúrája, nyelve folyamatos csökkenést mutat (37 gyermekből 1). Ezért minden évben egyre nehezebb feladat aktívan fenntartani a német nemzetiségi nyelvet, kultúrát. Szakdolgozati kutatásomból kiderült, hogy ez az egész dél-alföldi régióra igaz. A korábbi kutatási eredményekhez képest is csökkent az aktív nyelvet használó, kultúrát átöröklő családok száma.

A koronavírus tovább nehezítette munkánkat a 2020/2021-es nevelési évben is. Elmaradtak a nemzetiségi rendezvények, megváltoztak az óvodai mindennapok. Novemberben és márciusban az óvodában csak ügyelet volt, ahol nemzetiségi szempontból is vegyes csoportban voltak a gyermekek. Igyekeztünk a tevékenységeket online felületen elküldeni a szülőknek. Sajnos ez a módszer nem feltétlen fejlesztette, és erősítette meg nemzetiségi nevelést. Nehéz eredményt mutatni erről az időszakról, hiszen a nemzetiségi nevelést és nyelvet nem ismerő személy nehezen tudja vagy nem is tudja/ akarja átadni a nemzetiségi tudást.

Az óvodában a nyelvelsajátítás nem úgy történik, mint az iskolában. A gyermekek nem is biztos, hogy észreveszik, hogy szavakat „tanulunk”. Sok esetben a kifejezést fogja érteni, meg is teszi, például: *Mach die Tür zu!* De ha megkérdeznénk tőle, hogy mi az, hogy ajtó németül nem tudná. Fontos, hogy a gyermek a mindennapi kifejezéseket ismerje, és minél többször

hallja azokat. Felelősséggel tartozunk a német nyelv továbbadásáért, és már sikernek kell azt is elkönyvelnünk, ha a gyermek megérti a nyelvet.

A legfőbb cél az aktív nyelvhasználat, amelyet úgy vélem egyre nehezebb megvalósítani. A német nyelv és kultúra a magyarországi német identitás fenntartásának és megerősödésének alapvető és elengedhetetlen feltétele. A magyarországi német nevelés és oktatás hatékonyságához meggyőző koncepciókra, megfelelő működési feltételekre, autonóm fenntartókra és kompetens közreműködőkre van szükség (Steh dazu! A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata stratégiája 2020-ig p. 8-9).

Öröm volt, hogy a karácsonyi ünnepkört együtt tölthettük a gyermekekkel, és ehhez az élményhez a Német Önkormányzat anyagilag is hozzájárult. A méhecske csoport új babakonyhát kapott, pár asztali fejlesztő játékot, mamuszokat. A kis-középső csoport babaházat, mamuszokat és szókincsfejlesztő játékokat kapott. Köszönjük Arnold Christina gyermekeknek szóló könyvét, amely pontos keletkezését, módszertani javaslatait az EJJ által rendezett Sommer Akademie előadásai folyamán a szerző ismertetett velem.

Az idei óvodai ballagást is meg tudtuk a megfelelő időpontban tartani. Fontosnak tartottam, kihangsúlyozni a műsor folyamán az óvoda egyéniségét, ezért is lett egy bunyevác- sváb lakodalom. A gyermekek nagyon élvezték a próbákat, a táncokat. A kultúrák megismerése során a gyermekek látóköre tágul, és visszaszorítják a sztereotípiákon alapuló gondolkodást. Könnyebben képessé válnak más emberek kultúrájának elfogadásához, egy adott kultúrához való alkalmazkodáshoz (Kovács, 2009). A műsort a nemzetiségi ruhákban képzeltem el, de az időjárás és a ruhák minősége miatt, maradt az ünneplő ruha.

A hagyományt, kultúrát nem csak a táncokkal, énekekkel, az ember személyével, beszélgetések alapján viheti véghez, hanem tárgyak által is. Jelenleg a méhecske csoportban fellelhető dekorációként sváb női népviselet, mamusz, a delfin csoportban régi fotók. Az óvodába várjuk a nemzetiségi babákat is, és szeretnénk minél több kézzel fogható tárgyat gyűjteni. Az óvodai sváb népviselet is felújításra és újabb darabokra szorul.

A nagycsoportos korú gyermekekkel szeretnénk meglátogatni a Magyarországi Németek Általános Művelődési Központjában létrehozott tanösvényt, amelyhez a Német Önkormányzat segítségét szeretnénk kérni.

Bízunk abban, hogy a Német Önkormányzat ebben az évben is hozzájárul a német nemzetiségi neveléshez támogatásával.

Nemzetiségi közmeghallgatás

A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló rendelkezés, intézményünkben is komoly tartalmi változásokat eredményezett, a tantermi oktatást felváltotta a tantermen kívüli, digitális oktatási forma. E a tanév végéig tartott. Ebben az új tanévben az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott Intézkedési terve, illetve az erre épülő intézményi protokoll alapján működött.

Ennek a protokollnak a legfontosabb eleme, hogy az iskolán belüli és az iskolán kívüli programok sem tudnak a korábbi évekhez hasonlóan megvalósulni.

Létszámadatok a 2021/2022-es tanévben, szeptember elsején

osztály	létszám	német nemzetiségi	horvát nemzetiségi
1.	12	11	1
2.	15	9	6
3.	14	11	3
4.	14	12	2
alsó tagozat összesen	55	43	12
5.	14	13	1
6.	10	9	1
7.	11	8	3
8.	10	8	2
felső tagozat összesen	45	38	7
összesen	100	81	19

Alapdokumentumok módosítása, változások

A NAT 2020 bevezetésével a módosult Pedagógiai Program alapján és hozzá kapcsolódó tantervekkel folyt intézményünkben. A legfontosabb változás az órahálót érintette, hiszen első és ötödik osztálytól felmenő rendszerben kerül bevezetésre a változás, amelynek legfontosabb eleme a tanulói óraszám csökkenése.

A nemzetiségi oktatás tekintetében fontos változás, hogy az Irányelveket, amelyek a nemzetiségi nevelést-oktatást szabályozzák, már nem rendelet formájában adja ki az EMMI, hanem tárcadokumentumként.

A szabályozás hasonlóan, mint korábban, minden vonatkozásban szabályozza továbbra is a nemzetiségi nevelést-oktatást.

Továbbképzések

A nevelőtestület 92%-a vett részt akkreditált továbbképzésen.

Továbbképzéseken való részvétellel ebben a tanévben is a szaktudományos és módszertani tudás bővítését, önképzést valósítottunk meg.

A meghirdetett továbbképzésekből céljainkkal megegyezően választottak a pedagógusok, hatékonyan vettek részt. A tapasztalatokat lehetőségük volt a megbeszéléseinken, online értekezleteinken, valamint nevelési értekezleteinken, belső tudásmegosztással átadni. Az óralátogatók kapcsán tapasztalható volt, hogy munkájukba ismereteiket hatékonyan építették be.

A részvételi arány kimagasló, hasonlóan az elmúlt tanévhez képesti, és igazodott az elvártakhoz. A továbbképzési tervnek, és a beiskolázási tervnek megfelel. Főként ingyenesen szervezett, vagy pályázat kapcsán hirdetett, vagy a POK-ok által szervezett képzéseken való részvétel tekinthető magasnak.

Kiemelt területeink:

12. módszertani, szakmódszertani képzések;
13. IKT eszközök használatára irányuló képzések;
14. KRÉTA rendszer és az e-Napló bevezetését, használatát támogató képzések;
15. a nemzetiségi szakmódszertani kultúra fejlődésére és a nemzetiségi hagyományok ápolására irányuló képzések;
16. gyermekek szabadidejének hasznos eltöltésére irányuló képzések;
17. a korai iskolaelhagyás, lemorzsolódás csökkentése, és a tanulók esélyeinek növelése érdekében.

A pályázati előírásoknak megfeleltünk, a pályázatok fenntartási feladatait elvégeztük. Az ehhez kapcsolódó dokumentációt és beszámolási kötelezettséget teljesítettük.

Az intézményi innovációt közösségi szinten támogattuk, a kapcsolódó tevékenységeket terveinknek megfelelően elvégeztük. Az előre nem tervezett, eseti pályázatokban is részt vettünk.

Pályázatok

1. EFOP-3.2.4-16 Digitális kompetencia fejlesztése
 - pedagógus: 13 fő
2. Kedvezményezett településeken működő állami fenntartású köznevelési intézmények támogatása
Az elnyert támogatás összege: 6,430 Milliárd Ft
Bevontak köre és száma:
 - tanuló: 103
 - pedagógus, NOKS: 16 fő
3. TÁMOP-6.1.2.A-14/1-2014-0001- TIE Teljeskörű Iskolai Egészségfejlesztés pályázat fenntartása és beépítése a Pedagógiai Programba.
4. TÁMOP-3.1.4.C-14-2014-0513 Innovatív iskolák fejlesztése 2. ütem pályázat fenntartása
5. TIOP-1.1.1-12/1-2012-0001 Intézményi informatikai infrastruktúra fejlesztése a közoktatásban pályázat fenntartása
6. EFOP-3.9.2-16-2017-00053 „Humán kapacitások fejlesztése a Bajai járásban” című pályázati projekt Továbbtanulásra felkészítés program
7. RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001 „Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok számára”-ingyenes tanszercsomagok HH/HHH tanulók részére
Az elnyert támogatás összege: 5,197 Milliárd Ft
Bevontak köre és száma:
 - tanuló: 28 fő

8. EFOP-3.9.2-16-2017-00053 „Humán kapacitások fejlesztése a Bajai járásban” című pályázati projekt Továbbtanulásra felkészítés program
Az elnyert támogatás összege: együttműködési megállapodás alapján
Bevontak köre és száma:
- tanuló:2 tanuló
 - pedagógus:2
9. BGA ZRT. Nemzetiségi tábor- NTAB-KP-1-2021/1-000435-Die Schatzhüter - A kincsőrzők
Az elnyert támogatás összege: 600.000 Ft
Bevontak köre és száma:
- tanuló:25 tanuló
 - pedagógus:3
- A pályázat megvalósulásához a települési nemzetiségi önkormányzatok 353.940 Ft-tal járultak hozzá.
10. Magyar Falu Program
Az elnyert támogatás összege: 24.193.546 Ft
11. „Csodaszarvas” Iskolai közösségi program megvalósítása a Bajai Tankerületi központ intézményeiben
Az elnyert támogatás összege: 87,19 M Ft
Bevontak köre és száma:
- tanuló:44 tanuló
 - pedagógus:5

Esélyteremtő programok

EFOP-3.9.2-16-2017-00053 – Humán kapacitások fejlesztése a Bajai járásban-
Együttműködési megállapodás alapján
Modellprogramban és projektprogramokban való részvétel tapasztalatainak Pedagógiai Programba építése, hasznosítási lehetőség a pedagógusok számára, a korai iskolaelhagyás, a lemorzsolódás csökkentése érdekében.

RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001 „Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok számára”-ingyenes tanszercsomagok HH/HHH tanulók részére
Olyan tanulók és családok támogatása, esélyeik növelése, akiknek a tanszercsomag, az alapvetően szükséges tanszerek beszerzése gondot okoz.

Kedvezményezett településeken működő állami fenntartású köznevelési intézmények támogatása- A Munkatervbe épített, digitális oktatásról szerzett tapasztalatok hasznosítása tanulóink körében. Hatékony együttműködés a tanulásban és a tanulás segítésében résztvevő szakemberekkel, a járványügyi veszélyhelyzetben kialakult hátrányok enyhítésére, a nyitás megkönnyítésére.

KAP program

A program, bevezetésével lehetőséget jelent a korai iskolaelhagyás, a lemorzsolódás csökkentésére az intézményben. Valamint segítséget nyújt a pedagógusoknak ezzel a problémával megküzdeni a tananyag elsajátíttatása során, a pedagógiai szakmai munkában. A program az esélyteremtést célozza meg.

Lázár Ervin Program

Online előadásokkal lehetett valamelyest pótolni az elmaradt előadásokat.

7. osztály - Fővárosi Nagycirkusz - Tündértánc – Nővarázs című előadás

8. osztály - Giacomo Puccini: Gianni Schicchi

A program így a résztvevő tanulók számára lehetővé tette, hogy láthassanak művészi előadást.

Nemzetiségi tábor 2021

A programmal a cél a gyermekfelügyeletről történő gondoskodás és a gyermekek fejlesztése, felzárkóztatása volt, mindezzel esélyeiket növelve az újraindításra, újrakezdésre. A nemzetiségi nyelvek (horvát, német) gyakorlása, ismeretanyagának bővítése. A nemzetiségi kultúra, a helyi nemzetiségi egyházi tradíciók megismerése, a nemzetiségi népismeret tantárgy ismeretanyagának tapasztalati úton történő bővítése.

Intézményvezetői Mesterprogram

A tanulók nemzetiségi identitásának erősítésével, az emberi jogok tiszteletben tartásával, a nemzetiségi hagyományok ápolásával a diszkrimináció csökkentése és az állampolgári esélyek növelése.

EFOP-3.9.2-16-2017-00053 „Humán kapacitások fejlesztése a Bajai járásban” című pályázati projekt

Továbbtanulásra felkészítés program. A program lehetőséget jelentett a korai iskolaelhagyás, a lemorzsolódás csökkentésére, és megakadályozására, valamint a középfokú beiskolázás megkönnyítésére az érintett tanulók hatékony felkészítésével.

Csodaszarvas Program

A bentlakásos és napközis tematikus tanulási alkalmak lehetővé teszik a formális és az informális tanulást tanulóink számára. A programmal támogattuk a járványügyi helyzet után a szülők terheit és az újraindítást.

Pénz7 Témahét

A program lehetőséget teremtett az ésszerű gazdálkodás, életvezetés esélyeinek növelésére. A kapcsolódó Szorgos hangya program fenntartásával célzottan a kisiskoláskorban már elsajátítható, takarékos gazdálkodáshoz köthető ismereteket bővítettük.

Digitális Témahét

A programban a digitális pedagógia módszertanát mélyítették el a pedagógusok, a tanulók kompetenciáinak fejlesztésén túl. A programban a digitáliskompetencia-fejlesztés az informatikaórán túl kiterjedt más tantárgyakra is. A részt vevő pedagógusok és tanulók változatos és kreatívan, a projekten belül fejleszthették képességeiket, technológiával támogatott tanulás során.

Fenntarthatósági 2020-Fenntarthatósági 2021.

A programban a tanulókat szemléletváltásra ösztönözzük. Megismerik a téma fontosságát, megtapasztaltatjuk személyes érintettségüket, érzékenyítjük őket.

2020. évi Európai Hulladékcsökkentési Hét

A program keretében a hulladék keletkezés megelőzésének, a keletkezett mennyiség csökkentésének, a termékek újra használatának, valamint az anyagok újrahasznosításának fontosságára érzékenyítjük tanulóinkat. Cél a szemléletformáló és példamutató magatartás kialakítása.

A Magyar Diáksport Napját az EMMI a 2020-21-es tanévben tematikus témanapnak ajánlotta, a járványügyi helyzet miatt. A programmal a testmozgással és az egészségtudatos életvezetéssel összefüggő fókusz témákat dolgoztunk fel, mert ebben a tanévben először jelent meg az egészségtudatos gondolkodás és iskolai mozgástevékenységek témanap.

Honvédelmi nap

A programban a honvédelmi, hazafias nevelésen túl az egyéni felelősség, egymás iránti elkötelezettség, tisztelet, fegyelmezettség, közösségi felelősségtudat, együttműködés, csapatszellem és az interaktív konfliktuskezelés képességének kialakítása is elsődleges célunk volt.

Nemzetiségi projektnapok – A karácsonyi és a húsvéti ünnepkör nemzetiségi tradícióinak megismerése, tematikus tanulása. Ebben a tanévben a Húsvéti projektnapot digitálisan, a tanulói csoportokban valósítottuk meg a járványügyi helyzet végett

Magyar Diáksport Szövetség Game Time elnevezésű online játékába beneveztünk. Sajnos a vírushelyzet miatt nem tudtuk megvalósítani.

Az EFOP-3.2.13-17-2017-00002 azonosító számú, „Az alap és középfokú iskolák pályaaorientációs tevékenységét, kiemelten az MTMI készségeket és kompetenciákat támogató pályaaorientációs szakmai módszertan átfogó megalapozása és fejlesztése” című projekt keretében kidolgozott, „Felkészítés a pályaaorientációt támogató mérőeszköz /POM/ használatára és a köznevelésben történő alkalmazására” című akkreditált pedagógus-továbbképzéshez kapcsolódó mérés elvégzése kapcsán a továbbtanulási esélyek növelése, a munkaerőpiachoz igazodó továbbtanulás és a teljes körű középfokú beiskolázás támogatása. A pályaaorientációt támogató online mérőeszköz (POM) használatának megismerése.

MaTalent6- NTP-MTKM-M-20 pályázat keretében a MaTalent6 mérés

Az Oktatási Hivatal hozzájárult a nemzeti tehetségsegítés hosszú távú támogatását megcélzó Nemzeti Tehetség Program megvalósulásához. Az egységes, nemzeti, komplex tehetségazonosító rendszer továbbfejlesztését 2021-ban újabb pályázat szolgálta, amelyek megvalósításában intézményünk részt vett, támogatva ezzel a széles körű tehetséggondozást. A program célja a matematikában tehetséges negyedikes tanulók kiemelése, a negyedikes tanulók online matematikai tehetségazonosítása.

A program eredménye lehetővé tette, hogy két tanuló célzott tehetségfejlesztésben részesüljön a következő tanévben.

DÖK nap

A program megvalósulásával támogatjuk iskolánk diákönkormányzatát, a diákprogramok megvalósulását, a tanulók demokratikus jogainak érvényesülését.

Sportnap

A programmal támogatjuk a testedzés, a mindennapos testnevelés, a sport és küzdőjátékok iránti szeretet kialakulását, érzékenyítjük tanulóinkat a mozgásos tevékenységek iránt.

Közlekedési nap

A programmal elsősorban a helyes közlekedési szabályok elsajátításának, tapasztalati úton történő tanulását támogatjuk. Különös hangsúlyt fordítunk a nyári balesetek megelőzését célzó ismeretek elsajátítására és bővítésére, valamint a nyáron betartandó helyes magatartások megismerésére.

Egészségnap

A programmal érzékenyítjük a tanulókat a helyes életvezetési és az egészséges táplálkozási szokások iránt, valamint a helyes életvitel iránt. A tanulók tapasztalati úton sajátíthatják el a helyes szokásokat és magatartásformákat.

Pályaorientációs nap

A programmal végrehajtottuk pályaválasztásra irányuló célunkat. Ezek: a tanulók ismerjék meg azokat a foglalkozásokat, pályákat, amelyek képesség- és érdeklődésprofiljukhoz legjobban kapcsolódnak.

Kihasználtuk a programban a csoportos pályaorientáció előnyeit, amely segít az önismeret mélyítésében. Tudatosítjuk, hogy az életpálya-építés a folyamatos lehetőségek felismerésében rejlik.

Tankönyvek

- az első és az ötödik évfolyamon igazodnak a NAT 2020 bevezetéséhez felmenő rendszerben
- a többi évfolyamon megfelelők, időben megkapták a tanulók

Tanulmányi versenyek

Név, osztály	Verseny neve	Megyei	Országos	Regionális	Helyezett
Faa Benedek Máté, 6. osztály	Mozaik Országos Tanulmányi Verseny Német kezdő 5-6.	nem	igen	nem	1. helyezett
Osztrogonác Zalán, 5. osztály	Országos Horvát Nyelvi Verseny	nem	igen	nem	2. helyezett

Gara, 2021. augusztus 24.

Solt Csilla
intézményvezető